

În viață trebuie să înveți să citești printre rânduri și în oameni. Ileana Vulpescu

Când spun Ileana Vulpescu, parcă aş spune „ cu apă bună mi-au ostoit setea și dorul. ”! Scrierile ei fântână Chiar i-am pupat pagina unei cărți. S-a întâmplat într-un moment când mi se făcuse un dor mare de mama, de casa părintească, de satul natal. Nu puteam să merg imediat, fiindcă locuiam la o depărtare considerabilă. Am luat romanul „Arta conversației”, pe care doar ce mi-l dăruise fiică-mea, și cât ai clipi, m-am adâncit în scrierea lui.

Un cuvânt de pe una din pagini m-a transportat instant în locurile dragi, alături de cei cărora le duceam mereu dorul. Au început să-mi curgă lacrimile și am sărutat pagina, ca și când aş fi sărutat oamenii și locurile natale! Sunt multe motive care-mi îndeamnă sufletul ca această scriere s-o încep cu câteva fraze din Monografia comunei Mârșani, Județul Dolj, publicată în 2009, de Ana-Maria Rădescu și Dumitru Dan. Frazele se află în Capitolul „Originea familiilor” și sunt lămuritoare în privința firului vieții multor oameni, dar, mai ales, în rostuirea rădăcinilor:

„Moș Stan Bădici s-a născut în anul 1866 și a trăit până în 1949. Din cei 83 de ani, în ultimii 30 a fost orb complet. S-a căsătorit cu Elena Nicolăescu, fata lui Ioniță al Radei Nicolăescu – fratele acesteia fiind tatăl scriitoarei Ileana Vulpescu – cea care a scris „Arta conversației”, „Rămas-bun casei părintești”, cu care mârșănenii trebuie să se mândrească”. Așadar, vița, rădăcinile contează! Ileana Vulpescu, una dintre cele mai cunoscute scriitoare din România, s-a născut pe 21 mai 1932, în

INDEPENDENȚA
ROMÂNIA
*Independența
prin Cultură*

comuna Bratovoiești, Județul Dolj.

După tată e mârșăneancă, iar după mamă e bratovoieșteancă. Tatăl ei, stabilit după căsătorie în satul soției, a murit de tânăr și a fost înmormântat în cimitirul din comuna natală, să-și petreacă veșnicia printre ai săi. În gospodăria lor din Mârșani, comuniștii au făcut sediul CAP. În privința „mândriei mârșănenilor”, s-a dovedit că chiar există. Un exemplu este investiția scriitoarei Ileana Vulpescu, în anul 2001, cu „Titlul de Cetățean de Onoare al comunei Mârșani”. Absolventă a Facultății de Filologie din București (1953- 1958), cu o licență în litere: limba și literatura franceză, a lucrat, ca lexicograf, la Institutul de Lingvistică al Academiei, colaborând la redactarea Dicționarului Limbii Române și Dicționarului explicativ al Limbii Române (1959-1975). A debutat editorial în 1962, cu o traducere în limba franceză.

Prima lucrare originală a fost povestirea Scrisoare către un cunoscut, apărută în revista orădeană „Familia” (1966). A scris proză, teatru, traducere din literaturile engleză, franceză, spaniolă. A scris romanele: Rămas-bun casei părintești (1975), 2.100 de exemplare; Arta conversației (1980), 50.000 de exemplare; Candidați la fericire (1983), 35.000 de exemplare; Sărută pământul acesta (1987), 50.000 de exemplare; Carnetul din port-hart (1996), 3.000 de exemplare și reeditare 30.000; Arta

compromisului (2005); De-amor, de-amar, de inimă- albastră (2005); Viață, viață, legată cu ață (2007); Pe apa sâmbetei (2009). În 1972 devine membră a Uniunii Scriitorilor din România; în aprilie 1990 este aleasă în Consiliul de conducere al USR; în octombrie 1990 își dă demisia; în 2006 revine în Uniunea Scriitorilor din România.

Scrierile ei au fost traduse în multe limbi. A fost decorată de Președintele României, Klaus Iohannis, cu Ordinul Național „Steaua României”, în grad de Cavaler, pentru contribuția adusă la „creșterea valorii literaturii române contemporane”. În anul 2009, am cunoscut-o personal pe scriitoarea Ileana Vulpescu. Mai exact, am mers la ea acasă, în vizită. „Du-i și Ilenei Monografia comunei Mârșani, s-o aibă și ea!” m-a rugat sora mea prin căsătorie Bădici, profesoară de română în satul natal, care a dat o mână de ajutor la întocmirea acestei cărți, în cuprinsul căreia, câteva pagini mă reprezintă și pe mine ca scriitoare despre oamenii și locurile de baștină, cu romanul-trilogie „Oameni de Nisip” și cartea de proză scurtă „Grădina care s-a suit la Cer”. Nu știu exact dacă eram copleșită de emoții sau de dragul de a mă afla lângă ea! Stabiliserăm la telefon cum ajung, la ce oră. Mi-a deschis ușa. Se sprijinea de baston. Mi-a urât bun-venit, ca după datină.

Ne-am îmbrățișat, ne-am sărutat, i-am dăruit buchetul de flori și am urmat-o privind admirativ către cele două rafturi strașnice, de pe hol, față-n față, pline cu cărți de valoare, de jos, până-n tavan. M-a rugat s-o aștept puțin. Dintr-o încăpere a adus o vază, în care, cu delicatețe și răbdare a așezat florile. „Mai întâi ele, fiindcă nu știu să aștepte și se ofilesc”, a zis așezând vaza pe o măsuță de pe hol. „Acum mergem la mine-n cameră. Veniți după mine, să vă arăt drumul!”. Am urmat-o uimindu-mă de ceea ce vedeam în sufragerie: tot spațiul era plin cu cărți, cd-uri, casete, reviste, ziare, așezate pe podea, în stive aproape cât mine de înalte. Printre stive erau create cărări înguste, de trecere, drepte sau de alte forme, însă, făcând posibilă găsirea unui titlu dorit.

De undeva, un firicel de muzică clasică în surdină, te transporta în locuri nemaiîntâlnite! Camera ei nu era mare, dar era luminoasă și primitoare. Primul lucru pe care l-a făcut a fost să se urce în pat și să se reazeme de perne. M-a rugat să iau loc pe fotoliu sau pe pat, lângă ea. După câteva clipe m-am ridicat de pe fotoliu, și m-am așezat pe marginea patului, să fim mai aproape una de alta. Mi-a venit în minte omenia din anii copilăriei mele, când, pe timp de iarnă, vecinii veneau pe la noi, la taină, și stăteau care pe unde, fiindcă marginile paturilor nu erau suficiente. I-am dat Monografia comunei, din partea soră-mii, iar din partea mea, „Grădina care s-a suit la Cer” - povestiri cu oameni și fapte de la noi din sat. A răsfoit puțin ambele cărți, cu zâmbetul ei specific, nostalgic. De lângă pernă, a luat o carte pe care a scris ceva și apoi mi-a oferit-o.

Era romanul „Pe apa sâmbetei”, cu următorul autograf: „Doamnei Ioana Stuparu, un schimb de experiență care sper să-i facă plăcere”- Ileana Vulpescu, octombrie 2009. Avea pe pat cărți, caiete și tot ce-i trebuia pentru scris și citit. Scria totul pe caiete, de mână. Considera computerul ca pe un străin care intervine între ea și cele ce voia să comunice. Și cititul era legat tot de pat, să stea comod, să-i tihnească. Am vorbit multe, m-a întrebat despre rudele ei, unele și ale mele, din Mârșani,

acolo unde ea mergea foarte rar, din cauza greutateii de a se deplasa cu cadrul. Dintr-o încăpere alăturată s-au auzit voci bărbătești, cu tonul cam ridicat.

„E Romică”, m-a lămurit ea, cu un prieten care tocmai pleacă. Băgând capul pe ușă, prietenul și-a luat la revedere și de la noi. Apoi, Romică – scriitorul Romulus Vulpescu, soțul Ilenei, a strigat-o pe nume, tare, de a răsunat. „Vino tu-ncoace, că avem musafiri!” i-a răspuns ea, amintindu-mi cum ne strigam noi, când eram copii. N-a venit Romică, dar nici nu s-a mai auzit după aceea. Când am plecat, Ileana Vulpescu m-a rugat insistent să mai vin pe la ea. N-am mai fost. Așa a fost să fie! Tainele omului! Însă ne-am mai întâlnit pe la evenimente literare. Ne îmbrățișam sufletește. De fiecare dată, cu o anume bucurie cuminte pe chip, pe care mereu i-o văd, îmi zicea: „Mârșăneanca noastră, scriitoare! Mai veniți pe la mine”!

Ioana Stuparu

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*